

Załącznik do Uchwały Nr LXI/404/2024
Rady Gminy Krzywca
z dnia 21 lutego 2024 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ
NA LATA 2024 – 2030**

Krzywca 2024

WPROWADZENIE

Przeciwdziałanie przemocy domowej stanowi bardzo ważną część polityki państwa wspierającej funkcjonowanie rodziny. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. stanowi iż: „przyrodzona i niezbywalna godność człowieka stanowi źródło wolności i praw człowieka i obywatela. Jest ona nienaruszalna, a jej poszanowanie i ochrona jest obowiązkiem władz publicznych”. Konstytucja zapewnia zarówno kobietom jak i mężczyznom równe prawa w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym, zapewnia każdemu człowiekowi prawną ochronę życia. Zgodnie z konstytucją: „nikt nie może być poddany torturom ani okrutnemu, niehumanitarnemu lub poniżającemu traktowaniu i karaniu. Zakazuje się stosowania kar cielesnych”. Konstytucja zapewnia każdemu obywatelowi nietykalność osobistą i wolność osobistą Państwo Polskie w swojej polityce społecznej i gospodarczej przedkłada dobro rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych. Ważną kwestią uwzględnioną w Konstytucji jest zapewnienie ochrony praw dziecka. Cytując art. 72 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej: „każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją”.

Problem przemocy domowej od wielu lat nagłaśniany jest przez media oraz wszelkiego rodzaju instytucje w związku z czym wzrasta świadomość społeczeństwa w tej kwestii. Przemoc domowa jest przestępstwem i wpływa destrukcyjnie nie tylko na osobę doznającą przemocy ale również całą rodzinę i społeczeństwo, w związku z tym władze państwa oraz różnego rodzaju instytucje podejmują różnorodne działania, które mają na celu łagodzenie skutków społecznych zjawiska przemocy.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w domowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249, z późn. zm.) określa działania mające za zadanie zapobieganie zjawisku przemocy domowej. Przemoc domowa jest problemem trudnym do zdiagnozowania, ponieważ nie wszystkie ofiary przemocy otwarcie przyznają się do sytuacji panującej w ich rodzinie. Wielu specjalistów wskazuje, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce, który wymaga podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania, którego realizacja powinna przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa ofiar przemocy domowej oraz ich rodzin.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 jest realizacją Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249, z późn. zm.) o przeciwdziałaniu przemocy domowej, zgodnie z którą do zadań własnych należy opracowywanie programów ochrony osób doznających przemocy domowej oraz ramowych programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Adresatami programu są: lokalna społeczność Gminy Krzywca oraz wszyscy ci, którzy na co dzień są świadkami przemocy, doznają przemocy lub też ją stosują różne oraz służby społeczne, instytucje czy organizacje pozarządowe działające dla dobra rodziny.

Program ten ma także charakter profilaktyczny i edukacyjny.

Celem programu, jest ograniczenie skali problemu i skutków przemocy domowej.

Rozdział 1. PRZEMOC W RODZINIE

1.1. Definicje przemocy

Przemoc domowa – zgodnie z art. 2, ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 poz. 1249 ze zm.) - to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Przemoc domowa:

- **Jest intencjonalna** - czyli jest zamierzonym działaniem ukierunkowanym na ofiarę i ma na celu kontrolowanie jej i podporządkowanie; zmierza do osiągnięcia jakiegoś celu.
- **Siły są nierówne** – wykorzystuje przewagę sił, uniemożliwiając samoobronę, opiera się na władzy i kontroli.
- **Jest zjawiskiem wynikającym z działania człowieka** – działanie lub zaniechanie działań jest dokonywane przez jednego członka rodziny przeciwko pozostałym.
- **Narusza prawa i dobra osobiste** - sprawca wykorzystuje przewagę siły, ogranicza podstawowe potrzeby niezbędne do prawidłowego funkcjonowania (fizjologiczne, bezpieczeństwa) oraz narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku, itd.).
- **Powoduje cierpienie i ból** - sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody, doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

1.2. Rodzaje przemocy domowej.

RODZAJE PRZEMOCY	KATALOG ZACHOWAŃ
PRZEMOC FIZYCZNA	popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielenie koniecznej pomocy, itp.

RODZAJE PRZEMOCY	KATALOG ZACHOWAŃ
PRZEMOC PSYCHICZNA	wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb, itp.
PRZEMOC SEKSUALNA	wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych kobiety itp.
PRZEMOC EKONOMICZNA	odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspakajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, itp.

Innymi rodzajami przemocy domowej są: zaniedbanie i alienacja rodzicielska.

Zaniedbanie – to zjawisko społeczne odnosi się w szczególności do relacji dziecko – rodzic. Będzie to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych dziecka oraz brak zapewnienia właściwej uwagi i troski rodzicielskiej m.in. w zakresie:

- emocjonalnego kontaktu i więzi;
- reagowania na trudności, które przeżywa dziecko;
- okazywania wsparcia, troski, zainteresowania i opieki;
- otwartości na potrzeby dziecka;
- zapewnienia odpowiednich warunków materialnych, socjalnych;
- właściwego ubioru, który będzie dostosowany do wieku i pory roku;
- opieka medyczna i edukacja;
- odpowiednie pokierowanie rozwojem.

Zaniedbanie nie wiąże się z użyciem siły, jednak może powodować poważne szkody psychiczne oraz uszczerbek na zdrowiu.

Alienacja rodzicielska - to rodzaj przemocy emocjonalnej, stosowanej wobec dziecka przez jednego z rodziców. To wszelkie działania i zachowania prowadzące do zaburzenia relacji między dzieckiem i drugim rodzicem. Zachowania często powodujące zniszczenie lub co najmniej osłabienie więzi ich łączących. Alienacją rodzicielską będą więc wszystkie formy izolowania dziecka od drugiego rodzica, niewykonywanie kontaktów lub też utrudnianie ich wykonywania.

1.3. Problem przemocy domowej na terenie Gminy Krzywca

Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Krzywcy w latach 2011 - 2023 prowadził 102 procedury Niebieskie Karty. W wyniku przemocy poszkodowanych zostało 102 osoby w tym: 90 kobiet i 6 mężczyzn oraz 6 małoletnich do lat 18. Sprawcami przemocy w 2011 - 2023 na terenie Gminy Krzywca byli głównie mężczyźni. 52 sprawców przemocy domowej nadużywało alkoholu i w stosunku do nich Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krzywcy złożyła wniosek do sądu o orzeczenie obowiązku leczenia odwykowego.

Rozdział 2. SYSTEM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W DOMOWEJ W GMINIE KRZYWCZA

2.1. Zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Zgodnie z art. 6 pkt 1. Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, ze zm.) lub ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.), chyba że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym :

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.”

2.2. Zespół Interdyscyplinarny

W celu realizacji zadań określonych w art. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w Gminie Krzywca uruchamia się gminny system przeciwdziałania przemocy domowej oparty na:

- 1) pracy Zespołu Interdyscyplinarnego, w którego skład wchodzi przedstawiciele:
 - a) Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzywcy
 - b) Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krzywcy
 - c) Komisariatu Policji w Dubiecku,
 - d) Szkoły Podstawowej im. 11. Karpackiej Dywizji Piechoty w Krzywcy,
 - e) Szkoły Podstawowej w Reczpolu,
 - f) Szkoły Podstawowej im. Juliusza Słowackiego w Babicach,
 - g) Szkoły Podstawowej im. Sybiraków w Bachowie,
 - h) Szkoły Podstawowej w Ruszelczycach,
 - i) Kuratorzy Sądowi,
 - j) Przedstawiciel Parafii Rzymsko – Katolickiej pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Krzywcy.
- 2) Grup Diagnostyczno – Pomocowych powoływanych przez Zespół Interdyscyplinarny.

Zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, wchodzących w skład zespołu interdyscyplinarnego, w szczególności przez: diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym; inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzenie ich wykonania właściwym podmiotom; inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową; opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej; rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym; powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań; monitorowanie procedury "Niebieskie Karty"; kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową; składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2151, 2311, 2581 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 289 i 535).

Zespół interdyscyplinarny w celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej, powołuje grupę diagnostyczno – pomocową.

Do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy w szczególności: dokonanie, na podstawie procedury "Niebieskie Karty", oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową; realizacja procedury "Niebieskie Karty" w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia; zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury "Niebieskie Karty" pod jej nieobecność; realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową; występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową; występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń; monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury "Niebieskie Karty"; zakończenie procedury "Niebieskie Karty"; dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę: uznania braku zasadności wszczęcia procedury "Niebieskie Karty", wszczęcia procedury "Niebieskie Karty"; informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury "Niebieskie Karty".

2.3. Podstawy prawne

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ✓ Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2023-2030, (M. P. 2023 r. 1232, z dnia 2023.11.15),
- ✓ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249, ze zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, ze zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151, ze zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809, ze zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17, ze zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37, ze zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939, ze zm.),
- ✓ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krzywca na lata 2016 – 2026.

2.4. Cele programu przeciwdziałania przemocy

Celem głównym programu przeciwdziałania przemocy domowej jest podejmowanie wszelkich działań wśród społeczności lokalnej na terenie Gminy Krzywca na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Cele gminnego programu przeciwdziałania przemocy w Gminie Krzywca:

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Polsce.

Cele szczegółowe:

Cel 1: zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel 2: zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

Cel 3: zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Cel 4: zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Wskaźnik ogólny:

Liczba osób, które skorzystały z różnych form wsparcia w związku z problemem przemocy domowej, w tym: liczba osób objętych procedurą "Niebieskie Karty" oraz liczba osób, które skorzystały ze wsparcia różnego rodzaju placówek udzielających pomocy, takich jak: specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, ośrodki interwencji kryzysowej, punkty konsultacyjne, ośrodki wsparcia, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, inne placówki świadczące pomoc osobom doznającym przemocy domowej.

2.5. Adresaci programu:

Niniejszy Program skierowany jest do: ogółu mieszkańców gminy Krzywca, w tym osób zagrożonych przemocą w rodzinie, osób dotkniętych przemocą w rodzinie, osób stosujących przemoc w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

2.6. Realizatorzy programu:

Realizatorami niniejszego programu są służby, jednostki oraz organizacje wchodzące w skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Krzywcy a także placówki oświatowe działające na terenie Gminy Krzywca.

2.7. Obszary, kierunki i działania Programu

1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna:
obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą domową.
2. Ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej:
obszar kierowany do osób doznających przemocy domowej (w tym do: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych), jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się ochroną i pomocą osobom doznającym przemocy domowej.
3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową:
obszar kierowany do osób stosujących przemoc domową, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc domową.
4. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej: obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Obszar 1: Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna

Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Kierunki działań:

1.1. Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa, w tym zainteresowanych służb, na temat zjawiska przemocy domowej

Rodzaje działań:

- **Opracowywanie diagnoz i analiz zjawiska przemocy domowej i czynników z nią skorelowanych**

Realizatorzy zadania:

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Krzywczu i Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywczu

Wskaźniki:

- liczba opracowanych diagnoz, oraz analiz zjawiska przemocy domowej.

Termin realizacji: 2024-2030

- **Diagnoza zjawiska przemocy domowej na obszarze gminy, w tym ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą domową**

Realizatorzy zadania:

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Krzywczu i Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywczu

Wskaźniki:

- liczba przeprowadzonych lokalnych diagnoz zjawiska przemocy domowej.

Termin realizacji: 2024-2030

- **Monitorowanie zjawiska przemocy domowej na obszarze gminy**

Realizatorzy zadania:

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Krzywczu Grupy Diagnostyczno Pomocowe.

Wskaźniki:

- liczba opracowanych raportów dotyczących monitoringu (diagnoza i ewaluacja) zjawiska przemocy domowej na terenie gminy.

Termin realizacji: 2024-2030

- **Organizowanie lokalnych konferencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,**

Realizatorzy zadania:

placówki oświatowe, Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Krzywczu, Grupy Diagnostyczno Pomocowe

Wskaźniki:

- liczba zorganizowanych konferencji,
- liczba osób uczestniczących w konferencjach.

Termin realizacji: 2024-2030

1.2. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej

Rodzaje działań:

- **Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych, które:**
 - obalają stereotypy na temat przemocy domowej, usprawiedliwiające jej stosowanie,
 - opisują mechanizmy przemocy domowej oraz jednoznacznie wskazują na ich społeczną szkodliwość i społeczno-kulturowe uwarunkowania,
 - promują metody wychowawcze bez użycia przemocy i informują o zakazie stosowania kar cielesnych wobec małoletnich przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz sprawujące opiekę lub pieczę,
 - promują działania służące przeciwdziałaniu przemocy domowej, w tym ochronę i pomoc dla osób doznających przemocy, oraz interwencję wobec osób stosujących przemoc domową

Realizatorzy zadania:

placówki oświatowe, Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Krzywca Grupy Diagnostyczno Pomocowe.

Wskaźniki:

- liczba lokalnych kampanii społecznych.

Termin realizacji: 2024-2030

1.3. Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych

Rodzaje działań:

- **Prowadzenie poradnictwa, w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również dotyczące wzrostu kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym przemocą domową, a także w odniesieniu do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży**

Realizatorzy zadania:

placówki oświatowe, Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Krzywca Grupy Diagnostyczno Pomocowe Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywcy

Wskaźniki:

- liczba osób, którym udzielono porady,

Termin realizacji: 2024-2030

Kierunki działań:

1.4. Realizacja programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej

Rodzaje działań:

- **Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej**

Realizatorzy zadania:

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Krzywca

Wskaźniki:

- liczba realizowanych gminnych programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Termin realizacji: 2024-2030

Obszar 2: Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej

Cel: zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej

Kierunki działań:

2.1. Rozwój infrastruktury instytucji samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz wypracowanie zasad współpracy

Rodzaje działań:

- **Utworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych**

Realizatorzy zadania:

Wójt Gminy Krzywca, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywcy.

Wskaźniki:

- liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego.

Termin realizacji: 2024-2030

- **Utworzenie i funkcjonowanie grup diagnostyczno-pomocowych**

Realizatorzy zadania:

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Krzywca.

Wskaźniki:

- liczba utworzonych w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych,
- liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych,
- liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych w rozszerzonym składzie.

Termin realizacji: 2024-2030

- **Nawiązywanie, rozwijanie i wzmocnienie działalności między instytucjami samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej**

Realizatorzy zadania:

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Krzywca, Grupy Diagnostyczno Pomocowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywcy

Wskaźniki:

- liczba realizowanych projektów w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

Termin realizacji: 2024-2030

2.2. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej

Rodzaje działań:

- **Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej**

Realizatorzy zadania:

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Krzywca, Grupy Diagnostyczno Pomocowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywcy

Wskaźniki:

- liczba opracowanych materiałów informacyjnych.

Termin realizacji: 2024-2030

Kierunki działań:

2.3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej

Rodzaje działań:

- **Realizacja procedury "Niebieskie Karty" przez uprawnione podmioty**

Realizatorzy zadania:

przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Policji, Żandarmerii Wojskowej, ochrony zdrowia, oświaty, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, jednostki oświaty, a także inne podmioty i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach zespołów interdyscyplinarnych czy grup diagnostyczno-pomocowych.

Wskaźniki:

- liczba wszczętych w danym roku procedur "Niebieskie Karty", tj. liczba sporządzonych formularzy "Niebieska Karta - A" przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę,
- liczba kontynuowanych w danym roku procedur "Niebieskie Karty" wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy,
- liczba wypełnionych formularzy "Niebieska Karta - A" dokumentujących kolejne zdarzenia stosowania przemocy domowej w sprawach toczących się procedur "Niebieskie Karty",
- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury "Niebieskie Karty",
- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury "Niebieskie Karty", ze względu na problem przemocy fizycznej,
- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury "Niebieskie Karty", ze względu na problem przemocy psychicznej,
- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury "Niebieskie Karty", ze względu na problem przemocy ekonomicznej,
- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury "Niebieskie Karty", ze względu na problem wykorzystania seksualnego,
- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury "Niebieskie Karty", ze względu na problem cyberprzemocy,
- liczba wypełnionych formularzy "Niebieska Karta - C".

Termin realizacji: 2024-2030

- **Realizowanie przez instytucje zajmujące się pomocą osobom doznającym przemocy domowej pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych**

Realizatorzy zadania:

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Krzywca, Grupy Diagnostyczno Pomocowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywcy

Wskaźniki:

- liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa, w tym: psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, medycznego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego w danej instytucji,

Termin realizacji: 2024-2030

- **Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy, świadczonej przez punkty konsultacyjne**

Realizatorzy zadania:

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Krzywca, Grupy Diagnostyczno Pomocowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywcy

Wskaźniki:

- liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z różnych form pomocy w punktach konsultacyjnych.

Termin realizacji: 2024-2030

- **Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy, świadczonej przez ośrodki wsparcia oraz ośrodki interwencji kryzysowej**

Realizatorzy zadania:

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Krzywca, Grupy Diagnostyczno Pomocowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywcy

Wskaźniki:

- liczba osób doznających przemocy domowej, skierowanych do ośrodków wsparcia,
- liczba osób doznających przemocy domowej, skierowanych do domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,

Termin realizacji: 2024-2030

- **Zapewnianie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej**

Realizatorzy zadania: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywcy

Wskaźniki:

- liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z zagrożeniem życia lub zdrowia, w tym:
- liczba dzieci umieszczonych u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rozumieniu art. 115 § 11 Kk,

Termin realizacji: 2024-2030

2.4. Monitorowanie działań pomocowych

Rodzaje działań:

- **Monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej**

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Krzywca, Grupy Diagnostyczno Pomocowe,

Wskaźniki:

- liczba zakończonych procedur "Niebieskie Karty" ze względu na ustanie przemocy domowej,
- liczba zakończonych procedur "Niebieskie Karty" ze względu na brak zasadności podejmowania działań,
- liczba osób, wobec których podjęto działania monitorujące po zakończeniu procedury "Niebieskie Karty",
- liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej, w tym osób, u których przemoc domowa ustała.

Termin realizacji: 2024-2030

Obszar 3: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową

Cel: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

3.1. Tworzenie i rozszerzanie oferty działań wobec osób stosujących przemoc domową, realizowanych przez instytucje samorządowe oraz podmioty i organizacje pozarządowe, a także wypracowywanie i doskonalenie zasad współpracy między tymi instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi i wdrażanie do realizacji

Rodzaje działań:

- **Rozpowszechnianie informatorów o podmiotach oraz organizacjach pozarządowych, które realizują wszelkie działania adresowane do osób stosujących przemoc domową.**
- **Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej.**
- **Działania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury "Niebieskie Karty".**

Realizatorzy zadania:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywicy, Policja, Żandarmeria Wojskowa, ochrona zdrowia, oświata, gminna komisja profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, a także inne podmioty i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach zespołów interdyscyplinarnych lub grup diagnostyczno-pomocowych.

Wskaźniki:

- liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą "Niebieskie Karty",
- liczba wypełnionych formularzy "Niebieska Karta - D",
- liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową,

- liczba odmów wszczęcia postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową,
- liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez sporządzenie aktu oskarżenia,
- liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez umorzenie postępowania.

Termin realizacji: 2024-2030

- **Działanie i współpraca służb w zakresie monitorowania zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej, w tym wymiana informacji między nimi**

Realizatorzy zadania: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Wskaźniki:

- liczba przekazanych organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji przez inne służby, w tym zwłaszcza przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc.

Termin realizacji: 2024-2030

- **Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową**

Realizatorzy zadania:

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Krzywca, Grupy Diagnostyczno Pomocowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywcu, Policja

Wskaźniki:

- liczba osób, wobec których grupa diagnostyczno-pomocowa wniosowała do zespołu interdyscyplinarnego o wydanie skierowania do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
- liczba osób, które zostały skierowane przez zespół interdyscyplinarny do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
- liczba osób, które przystąpiły do programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
- liczba osób, które ukończyły programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową,
- liczba osób, które uporczywie uchylały się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
- liczba osób, wobec których zastosowano karę grzywny w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,

- liczba osób, wobec których zastosowano karę ograniczenia wolności w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Termin realizacji: 2024-2030

Obszar 4: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Cel: Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Kierunki działań:

4.1. Podnoszenie jakości kształcenia i doskonalenia zawodowego osób przygotowujących się do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz osób realizujących te zadania

Rodzaje działań:

- **Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej**
- **Opracowywanie diagnoz potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej**
- **Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej**

Realizatorzy zadania:

Przewodniczący Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Krzywca, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywcu

Wskaźniki:

- liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych,
- liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Termin realizacji: 2024-2030

2.8. Przewidywane efekty realizacji Programu

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom zagrożonym i doznającym przemocy domowej przez:

- podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zwiększenie wiedzy na temat mechanizmów i skutków przemocy,

- rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych bądź doświadczających przemocy domowej,
- zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom doświadczającym przemocy domowej, w tym zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach udzielających pomocy,
- zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową,
- podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób i dotkniętych przemocą domową oraz dla osób tę przemoc stosujących.

2.9. Finansowanie programu:

Źródłem finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Krzywczka będą środki własne gminy będące w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzywczku na realizację zadań przeciwdziałania przemocy w domowej a także środki pochodzące z dotacji oraz ze środków pozabudżetowych, pozyskanych z innych źródeł.

2.10. Monitoring i sprawozdawczość.

Monitorowanie realizacji Programu będzie odbywać się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Rozwiązywania Problemów Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Krzywczku. Za realizację Programu odpowiada Gminny Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krzywczku, który do dnia 30 kwietnia każdego roku przedkłada Wójtowi i Radzie Gminy Krzywczka sprawozdanie merytoryczne z realizacji Programu przygotowane przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Rozwiązywania Problemów Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Krzywczku.

Przewodniczący Rady Gminy

(-) Zygmunt Sobol